

«Ημέρα του Αγρότου – 21 Μαρτίου 1949». Το πλήθος είναι μαζεμένο σε κεντρικό δρόμο της παραλίας.

Οδός Δημητριάδος

Ο Δημήτρης Σπύρου μέσα από το διήγημά του **Καφενείο ο κόκκινος σκούφος** φωτίζει πτυχές της καθημερινής ζωής της πόλης στις αρχές του 20ού αι.

Στο κέντρο της πόλης...

Στην Ερμού, την Ιάσωνος, την Ιωλκού, τη Δημητριάδος και στα κάθετα μικρά δρομάκια, βούιζε ο κόσμος σα μελισσοκούβηλο. Άλλοι πουλούσαν, άλλοι αγόραζαν κι άλλοι παζάρευαν μικροπράγματα. [...] Τα μαγαζιά κολλημένα το ένα δίπλα στο άλλο. Χαλβαδοπωλεία, εδωδιμοπωλεία, παγοπωλεία, κατοπτροποιεία, κλειδοπωλεία, μαχαιροποιεία, πιλοποιεία, ποτοπωλεία, καθεκλοποιεία, βιβλιοδετεία, καπνοπωλεία... Εντυπωσιακές ήταν οι διαφημιστικές ταμπέλες των ασφαλιστικών εταιριών: North British, Ανω Ρήνου, Sun Fire Office, Γενικαί Ασφάλεια Τεργέστης, Assicuratrice Italiana, Αδριατική, Mutual Life, Εθνική, Esperanse. [...] Στη Δημητριάδος είδα πολλούς περιέργους να έχουν περικυκλώσει το καινούριο κουπέ που είχε φέρει ο επιχειρηματίας Νικόλαος Τσαλαπάτας και το έσερναν δυο υπέρροχα άλογα μαύρον χρώματος. [...] «Πρόοδος αγαπητέ! Ο Βόλος προσομοιάζει πλέον με τας πολιτισμένες ευρωπαϊκάς πόλεις...», σχολίασε ένας γενειοφόρος με μονόκλ.

Σχολικές αναμνήσεις

Μαθήτριες παζάρουν μέσα και έξω από τον «Μουτζούρη» το 1930.

«Μουτζούρη»

ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ : «ΤΟΠΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ»

«Ο Βόλος το πρώτο μισό του 20^{ου} αιώνα»

Τάξη Γ2

Η πόλη μεγαλώνει – Οι απογραφές

Θεοφάνη στην παραλία το 1928. Οι αι φορούν καπέλα, κατά τη συνήθεια της εποχής. Τα παιδιά πηλίκια, οι κυρίες κλας και οι κύριοι ρεπούμπλικες ή φεντόρες!

Η πρώτη απογραφή το 1881 αναφέρει 5.000 κατοίκους, ενώ το 1896 ο πληθυσμός φτάνει τους 16.700 κατοίκους. Τα επόμενα 24 χρόνια ο πληθυσμός διπλασιάζεται και η πόλη αριθμεί 30.000 κατοίκους!

1908

• Ιδρύεται το Παρθεναιγωγείο, το οποίο λειτουργεί μόλις τρία χρόνια, αφού οι πρωτοποριακές παιδαγωγικές μέθοδοι του Αλ. Δελμούζου, καθώς και η διδασκαλία στη δημοτική γλώσσα προκαλούν αντιδράσεις

• Ιδρύεται το Εργατικό Κέντρο Βόλου, το πρώτο στην Ελλάδα. Σύντομα όμως η ιδεολογική ταυτότητα των μελών του τίθεται υπό αμφισβήτηση και το κέντρο κλείνει το 1911.

1914

Η διαμάχη μεταξύ των δημοκρατικών και των σπαθών της καθαρής σφύρας διχάζει την κοινωνία του Βόλου και θα οδηγήσει στην υπόθεση των Αθεϊκών. Αν και η δίκη του Ναυπλίου έχει αίσια έκβαση και για τους 21 κατηγορούμενους, δεν θα λειτουργήσουν ξανά ούτε το Παρθεναιγωγείο ούτε το Εργατικό Κέντρο.

1923-1927

Ιδρύεται οικισμός στη Νέα Ιωνία για να στεγαστούν 13.773 πρόσφυγες. Πρώτα κτίζονται τα πέτρινα μονόκωρα σπίτια, έπειτα οι τσιμεντένιες ισόγειες διπλοκατοικίες και τελευταίες οι ξύλινες ισόγειες μονοκατοικίες.

1936

Η σταθερή πτώση του βιοτικού επιπέδου των λαϊκών στρωμάτων από τη δεκαετία του 1910 οδηγεί σταδιακά σε διαμαρτυρίες. Στην πόλη του Βόλου οι διαδηλώσεις κορυφώνονται στις 2 Ιουνίου, όταν οι κοπιεργάτες μαζί με άλλα εργατικά σώματα προκηρύσσουν 24ωρη απεργία σε ένδειξη συμπαράστασης προς τους υφαντουργούς και τους εργάτες μετάλλου που απεργούν παλλές μέρες. Στη διαδήλωση σημειώνονται αιματηρά επεισόδια.

1937

Οι βιομηχανίες της πόλης σταδιακά παρακμάζουν και μέχρι το 1960 το περισσότερο εργοστάσια κλείνουν.

1941-1944

Β' Παγκόσμιος Πόλεμος. Οι βομβαρδισμοί προκαλούν μεγάλες καταστροφές. Η Κίτρινη Αποθήκη χρησιμοποιείται ως κρατητήριο και τόπος βασανιστηρίων από τους Γερμανούς, ενώ γίνονται εκτελέσεις σε δημόσιους χώρους, όπως στη σημερινή πλατεία Ελευθερίας.

1954-1957

Οι αλλεπάλληλες σεισμικές δονήσεις, αλλά και μεγάλες πλημμύρες προκαλούν σοβαρές ζημιές. Πολλά από τα νεοκλασικά κτίρια καταρρέουν και η όψη της πόλης αλλάζει ριζικά.

Η τοπική ιστορία κάθε περιοχής, πόλης και χωριού αποτελεί μία πολύτιμη ψηφίδα στο πολύχρωμο ψηφιδωτό της ιστορίας και του πολιτισμού κάθε λαού και κάθε χώρας. Η πόλη του Βόλου παρουσιάζει μια ιδιαίτερη περίπτωση σε ότι αφορά την ιστορική της πορεία και εξέλιξη με αποκορύφωμα τον 20^ο αιώνα και κυρίως το πρώτο μισό του.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ-ΔΙΔΑΣΚΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

Δρ. Απόστολος Ν. Ζαχαρός ΠΕ01

Διευθυντής Εσπερινού Γυμνασίου